

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Корпоративні фінанси»

на тему: **«Податки як основа формування доходів бюджету»**

Виконавець:
Студентка Фінансово-економічного
факультету
Батура Крістіна Юріївна

Науковий керівник:
к. е. н., ст. викладач
Богатирьова Євгенія Миколаївна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність випускної роботи. Справляння податків - найдавніша функція й одне з основних умов існування держави, розвитку суспільства на шляху до економічного і соціального процвітання. Податки з'явилися з поділом суспільства на класи і виникненням держави, як внески громадян, необхідні для утримання державного апарату.

З метою подолання негативних наслідків впливу податків на розвиток економіки виникла об'єктивна необхідність в аналізі структури і динаміки податкових доходів в бюджеті країни.

Сьогодні гостро стоїть питання про необхідність формування податкових доходів.

Даній проблематиці приділяється значна увага в дослідженнях вітчизняних вчених, серед яких слід виділити праці Пасічник Ю. В., Бечко П.К., Круш П.В., Філімоненков О.В., Благун І.Г, Коваленко О.Л, Тарасюк Г.М. та інші.

Податки найважливіша форма акумуляції бюджетом коштів. Без податків немає бюджету; підтримання еластичності податкової системи - неодмінна умова збалансованості державної скарбниці.

Метою випускної роботи є поглиблення теоретичних засад стягнення податків як основи формування доходів бюджету та розробка рекомендацій щодо удосконалення їх стягнення в Україні.

Реалізація мети дослідження передбачає постановку та вирішення наступних завдань:

- розкрити економічну сутність податків та їх роль у формуванні доходів бюджету;
- дослідити історію становлення та розвитку податків;
- визначити механізм справлення податків в Україні;
- здійснити аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України;
- оцінити фіскальну ефективність податкових надходжень Зведеного бюджету України;

- здійснити прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України;
- дослідити зарубіжний досвід стягнення податків та можливості його адаптації в українську практику;
- запропонувати напрями вдосконалення механізму справлення податків в Україні.

Об'єктом випускної роботи є процес стягнення податків в Україні.

Предметом випускної роботи є економічні відносини, що виникають між державою і платниками податків щодо їх стягнення.

Методи дослідження. Для досягнення поставлених цілей роботи використані наступні методи наукових досліджень: метод моделювання, логічний метод, метод порівняння і узагальнення, графічний метод, статистичні та математичні методи дослідження.

Особистий внесок. Наукові положення, висновки і пропозиції дослідження, які виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Інформаційною базою дипломної роботи стали Податковий кодекс України, законодавчі, нормативно-правові підзаконні акти, дані Міністерства фінансів України, Фіскальної служби України, Державного Комітету Статистики, наукові дослідження і публікації вітчизняних і зарубіжних вчених, електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінок друкованого тексту, містить 8 таблиць, 14 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади податків в Україні*» розглянуто економічну сутність податків та їх роль у формуванні доходів бюджету; досліджено історію становлення та розвитку податків; розглянуто механізм справляння податків в Україні;

У другому розділі *«Основні тенденції формування доходів зведеного бюджету України за рахунок податкових надходжень»* проведено аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України; проаналізовано фіскальну ефективність податкових надходжень Зведеного бюджету України; наведено прогноз податкових надходжень Зведеного бюджету України.

У третьому розділі *«Удосконалення механізму стягнення податків в Україні в умовах євроінтеграції»* проведено аналіз зарубіжного досвіду стягнення податків та можливості його адаптації в українську практику; запропоновано перспективні напрями вдосконалення спрощеної системи оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності в Україні; запропоновано напрями вдосконалення механізму справляння податків в Україні.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження теоретичних та практичних засад зроблено наступні висновки, що вирішують проблеми удосконалення механізму стягнення податків в Україні:

1. У ході дослідження економічної сутності податків встановлено, що податкова система України недосконала і має ряд недоліків, які призводять до зменшення податкових надходжень до бюджету. Незважаючи на критику з боку багатьох економістів, непрямі податки доволі широко використовуються в усьому світі, оскільки при відносно простому механізмі їх стягнення вони забезпечують стабільні й суттєві доходи держави та ухилитися від їх сплати важко. Крім того, психологічно ці податки сприймаються платниками легше, ніж прямі, адже вони приховані у ціні товару, роботи, послуги. Тому платник податку в момент його сплати не завжди усвідомлює, що сплачує податок державі.

2. Нестабільність влади протягом всієї історії України завжди призводила до нестійкості у виборі єдиної податкової політики. Постійне поневолення України іншими державами накладало свій відбиток на податкову систему, основним завданням якої було закріпачення населення, придушення будь-якої підприємницької ініціативи. Своєю чергою, логічним завершенням вчення про природу податків стала розроблена і сформульована неокласиками та повністю прийнята кейнсіанцями і неокейнсіанцями, теорія колективних (суспільних) потреб,

яка пояснює необхідність оподаткування необхідністю участі кожного громадянина у фінансуванні держаних видатків, а також податок як джерело задоволення колективних потреб.

3.Податкова система України характеризується передусім фіскальною спрямованістю, неефективністю та неузгодженістю діяльності органів державної влади, які здійснюють контроль за збиранням податків і зборів, а також їх акумуляції до бюджетів усіх рівнів. Витрати на адміністрування окремих податків є більшими порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння.

4.Податкові надходження посідають важливе місце у бюджетних доходах, займають найбільшу питому вагу у структурі доходів бюджету, що у свою чергу впливає на соціально-економічний розвиток держави, а також є одним із інструментів державного регулювання економіки. Податкові надходження бюджету, їх формування, розподіл та використання є важливим елементом системи бюджетно-податкового регулювання економіки, значення якої посилюється в умовах трансформації економічної системи.

5.Аналітичний огляд стану головних дохідних статей Зведеного бюджету України дає змогу стверджувати, що недовиконання планових обсягів податкових надходжень викликано не лише загальною тенденцією спаду в економіці, а й внутрішніми проблемами бюджетно-податкової системи країни. На динаміку загальних обсягів податкових надходжень впливає низка факторів економічного, соціального, нормативно-правового та політичного характеру. Якісна структура податкових надходжень доходів Зведеного бюджету знову і знову підтверджує факти падіння реальних доходів підприємств, зростання кількості збиткових підприємств, недосконалості податкового законодавства, низького рівня доходів громадян.

6.На основі проведеного дослідження та використання досвіду функціонування органів податкового адміністрування в зарубіжних країнах, можна

виділити основні пропозиції вдосконалення системи адміністрування податків в Україні, а саме:

- поступове зниження податкового тиску за допомогою спрощення як процедур адміністрування податків і зборів, так і здійснення податкового контролю в частині перевірок;
- запровадити пільги для промисловості та сільського господарства;
- розширити перелік підакцизних товарів та збільшити ставки на шкідливі товари;
- запровадити прогресивну шкалу ставок з ПДФО та ввести оподаткування найманих працівників ЄСВ, як було раніше.

7. Податкова система будь-якої країни є продуктом не лише економічного, а й політичного розвитку суспільства. Вона відображає інтереси різних суспільних груп і політичних партій і результат консенсусу, до якого прийшли ці сили в процесі прийняття податкових законопроектів.

АНОТАЦІЯ

Батури Крістині Юріївни,
«Податки як основа формування доходів бюджету»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Корпоративні
фінанси»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес стягнення податків в Україні.

У роботі розглядаються теоретичні засади податків та їх роль у формуванні доходів бюджету, історія становлення та розвитку податків, механізм справляння податків.

Автором проведено аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України, фіскальна ефективність податкових надходжень та прогнозування податкових надходжень.

В роботі запропоновано шляхи вдосконалення механізму справляння податків, зарубіжний досвід стягнення податків та можливості його адаптації в українську практику.

Ключові слова: податки, податкові надходження, прямі податки, непрямі податки, податкова система, прогнозування надходжень.

ANNOTATION

Batura Kristina Yuriyvna, «Taxes as the basis for the formation of budget revenues»,

thesis for Master degree in specialty 072 «Finance, Banking and Insurance» under the program
«Corporate finance»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. Object of research - the process of generating budget revenues through tax revenues.

The paper deals with the theoretical foundations of taxes and their role in shaping budget revenues, the history of tax formation and development, and the mechanism for collecting taxes.

The author analyzed the tax revenues of the Consolidated Budget of Ukraine, the fiscal efficiency of tax revenues and the forecasting of tax revenues.

The paper proposes ways of improving the mechanism of tax collection, foreign experience of tax collection and the possibility of its adaptation to Ukrainian practice.

Key words: taxes, tax revenues, direct taxes, indirect taxes, tax system, forecasting revenues.